

Rámcová směrnice péče o les

Název území a kategorie ochrany:			
Království (části lesa podél železniční tratě Olomouc - Přerov) přírodní rezervace			
Číslo směrnice	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	
1 → cílový hospodářský soubor 18	les zvláštního určení, PR (podle § 8/2/a zákona č. 289/1995 Sb.)	základní SLT: 1L ostatní přiřazené SLT: -	
Cílová druhová skladba dřevin dle souborů lesních typů (SLT)			
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (v desítkách %):		
1L	BB 1-3, DB 1-3, HB 1-3, (JV, KL) 1-3, LP 1-3, (JL, JLV) +-1, JS +-1, OL +-1, STR +-1, (BR, HR, JB, JIV, JLH, LPV, OS, TP, TPC, TR, VR, keře) +-1		
	Poznámka: Zastoupení jednotlivých druhů dřevin není podstatné, rozhodující je zachování vysoké druhové pestrosti dřevin.		
Porostní typy			
1/1 Pařezina listnatých dřevin přirozené druhové skladby → hospodářský soubor 189lx (ve smyslu vyhl. č. 298/2018 Sb.)			
Základní hospodářská doporučení			
Hospodářský způsob	Hospodářský tvar		
násečný	les nízký		
Obmýti	Obnovní doba		
v PR není určováno (§ 8/12 vyhl. č. 84/1996 Sb.) <u>orientačně:</u> (25 let)	v PR není určována (§ 8/12 vyhl. č. 84/1996 Sb.) <u>orientačně:</u> (25 let - viz níže bod obnovní postup)		
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty			
Porosty s trvale omezeně přípustným odstraňováním dřevin a odvozem dřeva			
- Části lesa (lesního ekosystému) plnící přednostně funkci biotopů (prostředí) ohrožených světlomilných lesních druhů organizmů (zejména hmyzu). Rámcová charakteristika: lesy (a) tvořené jen dřevinami přirozené druhové skladby (viz výše bod „cílová druhová skladba“), (b) udržované převážně ve tvaru lesa nízkého (pařeziny) se sníženým zápojem a stálou nabídkou světlin.			
- Početnost spárkaté zvěře umožňující úspěšnou přirozenou obnovu (vegetativní i generativní) dřevin PDS.			
Obnovní postup a způsob obnovy			
Obnovní postup:			
- Náseky (s možným ponecháváním nedomýcených dřevin do věku 50ti let) pro vytváření a udržování tvaru lesa nízkého (pařeziny), případně tvaru lesa středního (sdruženého) za účelem průběžného zajišťování nabídky světlin (ředin) pro podporu světlomilných lesních druhů organizmů.			
- Plochy světlin (ředin): cca 0,15 ha (cca 50 x 30 m). Odstupové vzdálenosti nových světlin (ředin): cca 200 m. Interval vytváření nových světlin (ředin): cca 5 let. Obnovní celky (cca 250 x 30 m) rozdělit na 5 obnovních prvků (cca 50 x 30 m) a tyto obnovní prvky postupně mýtit v časovém intervalu 5ti let (jednotlivé obnovní celky obnovit během 25 let postupným přiřazováním 5ti sečí v 5tiletých intervalech). Vybrané dřeviny lze kácet s ponecháním vysokých pařezů (hlavový řez).			
- Na obnovních prvcích nebo jejich částech lze do věku 50 let ponechávat nedomýcené dřeviny PDS o výškách, při kterých nebude hrozit jejich pád na železniční trať, a to se zápojem max. do cca 30% (pro zvýšení strukturní rozrůzněnosti dřevinné složky a pro tlumení pasekové vegetace na nových světlinách).			
- Naznačený postup je nutno vyzkoušet v praxi a prověřit jeho přínos pro přirozenou rozmanitost bioty v území.			
Právní rámec:			
- Ve prospěch účelového hospodaření v lesích ochranných a v lesích zvláštního určení lze přijmout ze strany orgánu státní správy lesů opatření odchylná od některých ustanovení lesního zákona (podle § 36 odst. 1 zákona č. 289/1995 Sb.).			
- Provádět těžbu mytní úmyslnou v lesních porostech lesa vysokého mladších než 80 let nebo lesa nízkého a středního mladších než 20 let je zakázáno s možností povolit výjimku z tohoto zákazu ze strany orgánu státní správy lesů (podle § 33 odst. 5 zákona č. 289/1995 Sb.).			
- Na provádění holých sečí na území PR se vztahuje zákaz hospodařit způsoby vyžadujícími intenzivní technologie (podle § 34/1/a zákona č. 114/1992 Sb.) s možností povolit ze strany orgánu ochrany přírody v zákonem stanovených případech z tohoto zákazu výjimku (podle § 43/1 téhož zákona).			
- Výjimku ze zákazu podle zákona o ochraně přírody pro evropsky významnou lokalitu může orgán ochrany přírody udělit pouze v případě, že bude vyloučeno závažné nebo nevratné poškození přírodních stanovišť, k jejichž ochraně je evropsky významná lokalita určena, pokud by takové vyrušování mohlo být významné z hlediska účelu tohoto zákona, nestanoví-li §45i tohoto zákona jinak (podle § 45g zákona č. 114/1992 Sb.).			
Doporučené technologie a termíny pro těžbu a soustředování dřeva:			
- viz níže v samostatném bodě.			
Způsob obnovy:			
1. Přirozená obnova:			
- Přednostně přirozená obnova dřevin PDS převážně vegetativní (pařezovou a kořenovou výmladností), částečně i generativní (ze semen).			
2. Umělá obnova:			
- Obecné zásady: Umělou obnovu provádět jen po odsouhlasení příslušným OOP za účelem: (a) vnášení málo zastoupených nebo chybějících dřevin PDS, (b) obnovy dřevin PDS na plochách (holinách) s dlouhodobě chybějící nebo velmi slabou obnovou přirozenou a s vysokou pokryvností konkurenčně silné pasekové vegetace, (c) při přeměnách částí lesa s převahou zastoupení nepůvodních dřevin (pokud není v podrostu přítomno dostatečně početné zmlazení dřevin PDS).			
- Způsoby provádění:			
- (a) Sadba: převážně ruční sadba jamková, příp. šterbinová (blíže viz příslušné ČSN řady 48), kořeny prostokořenných sazenic ošetřovat přípravky proti vysychání (antidesikanty). Prostředky: převážně ruční nářadí, motorové jamkovače. Minimální počty sazenic při obnově holin: podle vyhlášky č. 139/2004 Sb. Požadovaná kvalita sazenic: podle vyhlášky č. 29/2004 Sb. Parametry sazenic: sazenice prostokořenné i krytokořenné, silné (tzn. sazenice s označením 7-8 podle přílohy č. 2 k vyhlášce č. 29/2004			

<p>Sb.), příp. poloodrostky. Využívat lze i nárosty dřevin PDS vyzvednuté z porostů uznaných jako zdroje reprodukčního materiálu (podle zákona č. 149/2003 Sb.).</p> <ul style="list-style-type: none"> - (b) Síje (zpravidla obtížně proveditelné z důvodu vysoké pokrývnosti konkurenčně silné bylinné vegetace). Prostředky: ruční nářadí, motorové jamkovače. <p>- Požadovaný původ reprodukčního materiálu: z přírodní lesní oblasti 34-Hornomoravský úval a z 1-2 lesního vegetačního stupně (tzn. dřeviny přizpůsobené místním podmínkám prostředí).</p> <p>Lhůty pro obnovu a zajištění mladých lesních porostů:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lhůta pro zalesnění, resp. pro obnovu na holinách (viz § 31/6 zákona č. 289/1995 Sb.): lhůtu prodloužit na min. 4 roky od vzniku holin (za účelem využití více semenných let dřevin PDS pro přirozenou obnovu). - Lhůta pro zajištění mladých porostů na holinách (viz § 31/6 zákona č. 289/1995 Sb.): lhůtu prodloužit na min. 14 (4+10) let od vzniku holin (z důvodu obvykle menších výškových přírůstků dřevin na malých obnovních prvcích a v porostních mezerách).
<p>Požadavky na druhovou skladbu dřevin při obnově lesa:</p> <ol style="list-style-type: none"> Dřeviny přirozené druhové skladby (PDS): (= dřeviny, které jsou v řešeném regionu součástí přirozených druhových skladeb na konkrétních souborech lesních typů) <ul style="list-style-type: none"> - Výčet dřevin PDS: viz výše bod „cílová druhová skladba“. - Požadovaný minimální podíl druhů dřevin PDS: 100% (= cílový stav). Nepůvodní druhy dřevin (viz čl. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady EU č. 1143/2014): (= dřeviny, které nejsou v řešeném regionu součástí přirozených druhových skladeb na konkrétních souborech lesních typů) <ul style="list-style-type: none"> - Vyloučit umělou obnovu nepůvodních druhů dřevin včetně jejich kříženců. Meliorační a zpevňující dřeviny (MZD): <ul style="list-style-type: none"> - Výčet MZD (podle přílohy č. 2 k vyhlášce č. 298/2018 Sb.): <ul style="list-style-type: none"> - cílový hospodářský soubor 19, SLT 1L: BB, DB, HB, JL, JLV, JV, JS, JSU, KL, LP, OL, TP, TPC - Minimální podíl MZD při obnově jednotlivých JPRL: 50% (mezi MZD nejsou zařazeny některé dřeviny PDS - např. některé druhy dřevin přípravných - JIV, OS (na SLT 1L), STR). Druhy dřevin uplatňované při umělé obnově lesa: <ul style="list-style-type: none"> - Vycházet z orientačních cílových druhových skladeb pro konkrétní soubory lesních typů (viz výše bod „cílová druhová skladba“).
<p>Péče o nálety, nárosty a kultury</p> <ol style="list-style-type: none"> Ochrana dřevin proti poškození zvířaty: <ul style="list-style-type: none"> - Způsoby provádění: <ul style="list-style-type: none"> - (a) oplocenky - přednostně (doporučené provedení: oplocenky drátěné, příp. dřevěné, výška: min. 1,6-1,8 m, sloupky: DB, AK, rozestupy sloupků: 3 m), - (b) individuální mechanická ochrana vybraných jedinců zpravidla málo zastoupených dřevin PDS z přirozené i umělé obnovy (doporučené provedení: svařované drátěné pletivo, výška: 1,6-1,8 m, kůly: DB, AK, počet kůlů: 2 ks k válci pletiva, - (c) případně jiné místně prověřené způsoby ochrany (např. repelentní nátěry, pachové „ohradníky“). Ochrana mladých dřevin proti konkurující vegetaci („buňení“): <ul style="list-style-type: none"> - Mechanická ochrana: <ul style="list-style-type: none"> - Mechanická ochrana dřevin semenného původu: Způsob provedení: vyžínání (ožin), ošlapávání, výsek či výřez buňeně, lokálně i vytrhávání vysokých invazních druhů rostlin (např. netýkavek žláznatých). Počet zásahů: zpravidla 2x ročně (dokud buňeň výškově předrůstá dřeviny). Prostředky: ruční nářadí, křovinořezy. - Chemická ochrana: <ul style="list-style-type: none"> - Právní rámec: Na území PR je zakázáno používat biocidy (viz § 34/1/b zákona č. 114/1992 Sb.) s možností povolit v zákonem stanovených případech z tohoto zákazu výjimku (viz § 43/1 téhož zákona). - Obecné zásady: (a) používání herbicidů povolovat jen zcela výjimečně v případech, kdy může být přínosem z hlediska zájmů ochrany přírody, zejména při likvidaci invazních nepůvodních druhů rostlin nebo expanzivních původních druhů rostlin, (b) při aplikaci herbicidů zajistit dodržování veškerých ustanovení zákona č. 326/2004 Sb. - Způsob provedení: postřik (na listy) nebo nátěr (pařezů) herbicidem (blíže viz např. Standardy péče o přírodu a krajinu - SPPK D02007). Prostředky: postřikovače s vhodnými typy trysek, herbicidní hole aj. Pročistky: <ul style="list-style-type: none"> - Obecné zásady: Pročistky za účelem uvolnění jedinců dřevin PDS semenného původu na nových světlinách (pasekách). Způsob provedení: prostřihávky nárostů (např. v nárostech střemchy). Prostředky: ruční nářadí.
<p>Výchova porostů (prořezávky, probírky)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Obecné zásady: <ul style="list-style-type: none"> - (a) snižovat počet kmenů dřevin výmladkového původu rostoucích z jednoho pařezu na 1-2 ks, - (b) odstraňovat jedince nepůvodních druhů dřevin, zvláště pak druhů invazních, (zde např. AK, DBC, JVJ, aj.), - (c) uvolňování vitálních jedinců vtroušených dřevin PDS bez ohledu na jejich tvar a zavětvení (vtroušené druhy dřevin = druhy se zastoupením méně než 10%), - Prořezávky mlazín: Obecné zásady: viz výše. - Probírky: Obecné zásady: viz výše. <p>Doporučené technologie a termíny pro těžbu a soustředování dřeva:</p> <ul style="list-style-type: none"> - viz níže v samostatném bodě.
<p>Opatření ochrany lesa</p> <p>Obecné:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zejména (a) předcházet záměrům spojeným se změnami vodního režimu, které by mohly mít negativní vliv na vitalitu vegetace, (b) zajišťovat ochranu dřevin proti poškození zvířaty (viz bod „péče o nálety, nárosty a kultury“), (c) volit těžebně-dopravní technologie předcházející závažnému narušení půdního povrchu a poškození vegetace (viz bod „doporučené technologie“). <p>Biocidy v ochraně lesa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Právní rámec: <ul style="list-style-type: none"> - Na území PR je zakázáno používat biocidy (podle § 34/b zákona č. 114/1992 Sb.) s možností povolit v zákonem stanovených případech z tohoto zákazu výjimku (podle § 43/1 téhož zákona). - Obecné zásady: <ul style="list-style-type: none"> - (a) používání herbicidů povolovat jen zcela výjimečně v případech, kdy může být přínosem z hlediska zájmů ochrany přírody, zejména za účelem likvidace invazních nepůvodních nebo expanzivních původních druhů rostlin, - (b) připouštět používání repelentů za účelem ochrany dřevin proti poškození zvířaty, - (c) nepřipouštět používání neselektivních zoocidů (insekticidů, rodenticidů), - (d) při případné povolené aplikaci biocidů zajistit dodržování veškerých ustanovení zákona č. 326/2004 Sb.
<p>Provádění nahodilých těžeb</p> <ul style="list-style-type: none"> - Právní rámec:

- Na provádění nahodilých těžeb v PR se vztahuje zákaz hospodařit způsoby vyžadujícími intenzivní technologie (viz § 34/1/a zákona č. 114/1992 Sb.) s možností povolit v zákonem stanovených případech z tohoto zákazu výjimku (viz § 43/1 téhož zákona).
 - Obecné zásady:
 - Část objemu mrtvého dřeva (silnější hmoty z odumřelých výmladků) ponechávat k zetlení.
- Doporučené technologie a termíny pro těžbu a soustředování dřeva:
- viz níže v samostatném bodě.

Doporučené technologie a termíny pro těžbu a soustředování dřeva

1. Těžba dřeva (jen povolená):

- Vyznačování: Umístění a rozsah těžebních zásahů před jejich provedením v porostech viditelně vyznačovat po dohodě s příslušným OOP (výchovné zásahy alespoň na zkušných plochách).
- Prostředky: motorová pila.
- Jiné postupy: kroužkování kmenů (umrtvení dřevin přerušením vodivých pletiv po obvodu kmene) - lze využít např. v probírkách, při likvidaci invazních nepůvodních druhů (např. AK, DBC).
- Termíny těžby: (IX-) X-III, (tzn. mimo dobu klíčovou pro rozmnožování obratlovců a mimo dobu kvetení rostlin).

2. Nakládání s dřevní hmotou (jen po povolené těžbě):

- Slabá hmota (nehroubí, klest):
 - (a) přednostně ruční snášení do hromad a ponechání k zetlení (při větším množství) nebo ponechání na místě těžby k zetlení (při menším množství, nebránícím prorůstání zmlazení dřevin), (b) případně jiné postupy (např. pálení, štěpkování, drcení) nebo jejich kombinace volit jen po odsouhlasení příslušným OOP; neprovádět např. mechanizované shrnování klestu do valů (riziko šíření invazních bylin), drcení klestu se zapravováním drtě do půdy (ničení vegetace) apod.
- Silná hmota (hroubí):
 - část hmoty lze ponechat na místě k zetlení a odvézt, ostatní lze soustřeďovat a odvážet.

3. Soustředování dříví (jen po povolené těžbě)

- Prostředky: lidská síla (ruční snášení rovnaného palivového dříví) v kombinaci s vhodnou mechanizací.
- Obecné zásady: Soustředování dříví provádět za dostatečné únosnosti půdy (za sucha nebo za zámrazu, přípustná hloubka vyjetých stop v porostech mimo trvalé linky: max. 15 cm), minimalizovat poškození dřevin i bylinné vegetace.
- Termíny soustředování dříví na odvozní místa: (IX-) X-III, tzn. mimo dobu klíčovou pro rozmnožování obratlovců a mimo dobu kvetení rostlin.
- Termíny odvozu dříví z odvozních míst: (IX-) X-IV, později odvážené dříví může působit jako past (podobně jako „lapáky“) pro ohrožené druhy hmyzu vázané životními nároky na mrtvé dřevo.

Poznámky

Lesní cesty

- Zajišťovat průjezdnost užívaných lesních cest a přibližovacích linek pro mechanizaci v rozsahu nezbytném pro péči o lesní porosty..

Myslivost:

- Zajištění udržování početnosti býložravé („spárkaté“) zvěře na úrovni umožňující úspěšné odrůstání zmlazení dřevin PDS.

Náhrada újmy:

- Případné oprávněné nároky na náhradu újmy za ztížené lesní hospodaření může vlastník nebo nájemce pozemků uplatnit v souladu s § 58 zákona č. 114/1992 Sb. a s vyhláškou č. 335/2006 Sb. (žádosti vyřizuje AOPK ČR).

Vysvětlivky:

- Zkratky souborů lesních typů vycházejí z vyhlášky č. 298/2018 Sb. příloha č. 4. Přehled souborů lesních typů ČR.
- Zkratky dřevin vycházejí z vyhlášky č. 84/1996 Sb. příloha č. 4. Číselné označení, názvy a zkratky dřevin.
- HS: hospodářský soubor
- JPRL: jednotka prostorového rozdělení lesa
- OOP: orgán ochrany přírody
- PDS: přirozená druhová skladba
- SLT: soubor lesních typů
- ZCHÚ: zvláště chráněné území